

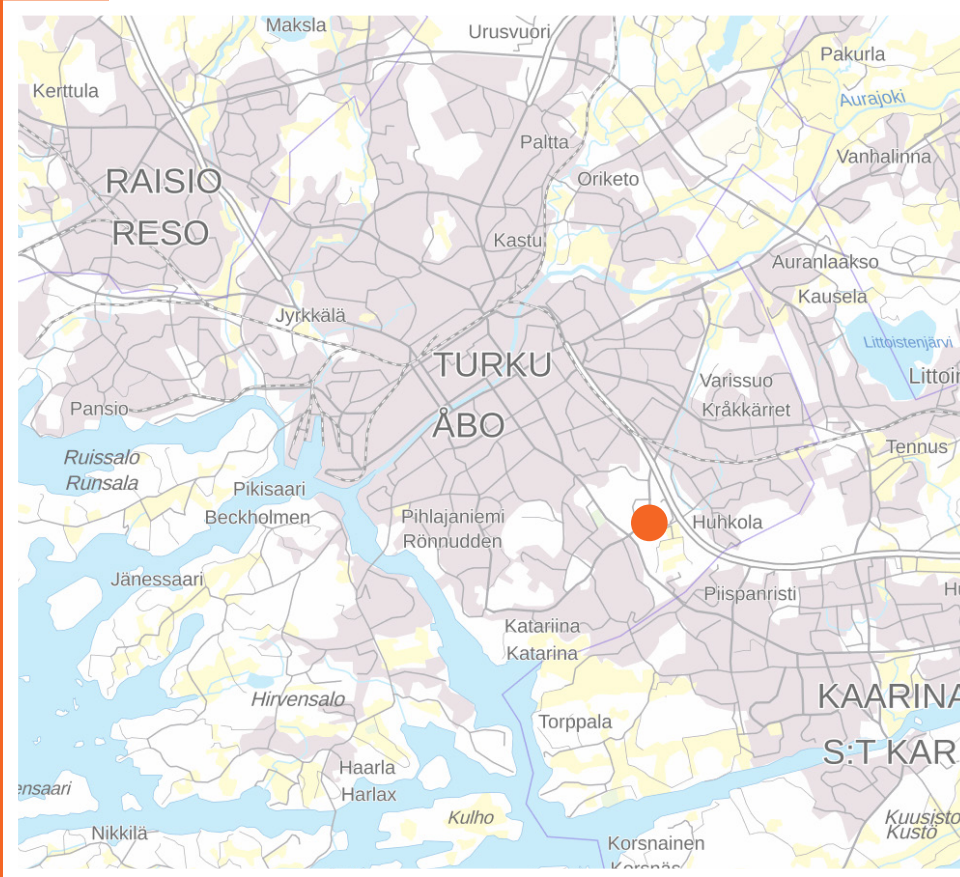

SKANSSI

Skanssin kolmio
Rakennetun ympäristön inventointi

2.10.2025

Kuva 1. Alueen sijainti Turun kaupunkialueella, Maanmittauslaitos.

Rakennetun ympäristön inventointi

Tämä selvitys kuvaa Skanssin kolmion kaavahankkeen (21/2018) alueella kaavaprosessin loppuvaiheessa vallinnutta rakennetun ympäristön tilaa ja sivuaa myös kevyesti rakennetun ympäristön historiaa viimeisen sadan vuoden ajalta. Jo kadonneet rakennukset on tunnistettu Turun vuosien 1939-2025 välillä julkaistuihin ilmakuvista ja saman aikakauden karttajulkaisuista. Nykyinen rakennuskanta on inventoitu ja valokuvattu kahdessa erässä kesäkuussa 2022 sekä lokakuussa 2025.

Selvityksen lähtökohtana on ollut, että rakennuksilla ei ole suojeluarvoa ja ne tullaan purkamaan uudisrakentamisen tieltä. Selvityksessä annetaan kuitenkin muutamia suosituksia olemassa olevan ympäristön jatkokäytölle.

Selvitykseen kuuluu seuraava liite:

Liite 1 - Inventoinnin yhteydessä otetut valokuvat

Inventoinnin koonti, kartat ja valokuvat ellei toisin mainittu:
kaavoitusarkkitehti Jukka Koskelainen

Alue ilmakuvissa 1939-2021

Kuva 2. Ilmakuva vuodelta 1939, Blom Kartta Oy ja Maanmittauslaitos.

1940-luvun taitteeseen tultaessa pohjoisen Skanssin nykyisin metsittyneet tai rakennetut peltoalueet ovat olleet viljeltyinä jo pitkään. Kuvassa näkyy Skanssinmäen kylämäistä rakennuskantaa, joka on syntynyt pääasiassa 1900-luvun alkupuolella. Kuvassa näkyvistä rakennuksista vanhimmat ovat olleet kuitenkin rakennettuina jo 1880-luvun kartassa. Nykyisen hautausmaan pysäköintialueen kohdalla on tuoretta soranottoa.

Kuva 3. Ilmakuva vuodelta 1958, Blom Kartta Oy ja Maanmittauslaitos.

Sodan jälkeen soranotto alueella on laajentunut. Nykyisen Trestonin teollisuusalueen vanhin teollisuusrakennus on rakentunut ja peltoalueelle on noussut rintamamiestaloja. Vanha rakennuskanta on Skanssin kolmion alueella laajimmillaan.

Kuva 4. Ilmakuva vuodelta 1973, Blom Kartta Oy.

Skanssinmäen kylämäisen rakennuskannan purkaminen on alkanut uusien liikennejärjestelyiden alta. Sorakatu on rakennettu, mutta tieyhteys ei vielä jatku Lausteelle saakka. Trestonin alue on laajentunut.

Kuva 5. Ilmakuva vuodelta 1986, Blom Kartta Oy.

Peltojen viljelyskäyttö on alkanut loppua ja ne metsittyvät hiljaksiin. Samalla asuinrakennusten purkaminen jatkuu. Itäkaari on rakennettu avaten yhteyden Lausteelle. Trestonin alue jatkaa laajentumistaan.

Kuva 6. Ilmakuva vuodelta 1998, FM-Kartta Oy.

Vuosituhanen vaihteessa peltojen viljelyskäyttö on loppunut kokonaan ja ne ovat metsittyneet laajalti. Asuinrakennusten purkaminen jatkuu edelleen, mutta alueelle on myös rakennettu uudisrakennus, Raha-automaattiyhdistyksen toimistorakennus.

Kuva 7. Ilmakuva vuodelta 2010, Blom Kartta Oy ja Maanmittauslaitos.

Metsä on jatkanut alueella kasvamistaan. Loput Skanssin kolmiota rajaavat tiet Skarppakullantie ja Skanssinkatu ovat rakentuneet. Skanssin kauppakeskus on myös valmistunut.

Nykytilanteen yleiskuva

Skanssinmäen kylämäinen rakennuskanta on kokonaan hävinnyt. Sorakadun varressa on alueen omakotiasutuksesta kuitenkin jäljellä yksi rintamatalon pihapiiri. Pihapiirin editse kulkee nimetön sorapintainen kuja. Kujan toisella puolella sijaitsee entinen Raha-automaattiyhdistyksen, nykyisin Veikkauksen toimistorakennus (Topi Tuominen, Arkkitehtitoimisto Topi Tuominen Oy 1989). Kaikki sekä nykyiset että jo aikanaan puretut tai muuten tuhoutuneet rakennukset ilmenevät kuvasta 9.

Alueen sisään jäävät entiset viljelyskäytössä olleet pellot ovat nykyisin luonnontilaista metsää tai vähäisissä määrin niittyä. Entiset rakennuspaikat ovat vielä hyvin havaittavissa maastossa niiltä osin kuin ne eivät ole jääneet uuden rakentamisen jalkoihin.

Kuva 8. Ilmakuva vuodelta 2021, MGGP Aero.

Viimeisetkin alueelta nykyisin puretut talot ovat hävinneet. Skanssin alueen kerrostalorakentaminen on jatkunut.

MERKKIEN SELITE

- Pihapiirin rajaus
- Nykyinen rakennus
- Lato (1973)**
 Purettu rakennus. Suluissa on kerrottu vuosi, jota edeltävän viiden vuoden aikana rakennus on purettu.
- Entinen tielinja

Pihapiiri (1982)

Pihapiiri (1998)

Pihapiiri (1998)

Pihapiiri (2005)

Pihapiiri (1982)

Pihapiiri (1998)

Pihapiiri (2021)

Pihapiiri (1982)

Pihapiiri (2018)

Pihapiiri (1968)

Pihapiiri (2013)

Sorakatu 10 (Veikkaus)

Halli (1973)

Pihapiirikokonaisuus (1973)

Pihapiiri (2010)

Sorakatu 4

Lato (2010)

Halli (2005)

Pihapiiri (1973)

Halli (2022)

Halli (2022)

Pihapiiri (2018)

Pihapiiri (1973)

Soranoton laajuuus

Halli (1973)

Halli (1986)

Kettutarha (1968)

Pihapiiri (2010)

100 m

Sorakatu 10

Vuonna 1991 valmistunut kaksikerroksinen teräspalkkirunkoinen, betoniontelolaattavälipohjainen ja tiilijulkisivuinen pienteollisuus- ja toimistorakennus (8). Tontilla on lisäksi autotalli (7).

Kohteen pääsuunnittelijana on toiminut arkkitehti Topi Tuominen (Arkkitehtitoimisto Topi Tuominen Oy) ja rakennesuunnittelusta on vastannut Insinööritoimisto Magnus Malmberg Oy. Rakennuttajana on toiminut Raha-automaattiyhdistys ja urakoitsijana Rakennus-Ruola Oy.

Rakennus vaikuttaa hyväkuntoiselta. Purkamisen yhteydessä hyväkuntoista materiaalia tulisi uudelleenkäyttää. Erityisesti julkisivutiiliä voisi hyödyntää tontin uudisrakentamisessa.

Päärakennuksen tiedot

Ulkoerhoilu

Keltainen tiiliverhous, kattolyhty verhoiltu pellillä.

Ikkunat

Useita erikokoisia ikkunoita, joista suurin osa neliön mallisia. Osa ikkunoista tuuletusikkunallisia ja varustettu suljettavin markiisein. Kahdessa nurkassa nurkkaikkunat. Valkoiset karmit.

Pääsisäänkäynti

Rakennuksen nivelkohdassa oleva lasinen pääsisäänkäynti aukeaa näyttelyaulaan. Pääsisäänkäynnin yhteydessä Raha-automaattiyhdistyksen logolla varustettu koristetolppa.

Katto

Siipiosissa kattolyhdyllinen vaalenharmaa loiva peltiverhoiltu lapekatto. Keskellä muuta rakennusta korkeampi tasakattoinen ilmanvaihtokonehuone, jossa on bitumikermikate. Myös kattolyhtyjen päällä on tasakatto bitumikermikatteella.

Muuta

Sorakatua vasten jyrävä tiilipintainen muuri, joka rajaa tontin irti katualueesta.

Sorakatu 4

Vuonna 1951 valmistunut puurakenteinen rintamamiestalo (3) porstualla. Pihapiirissä myös suurikokoinen autotallirakennus (5) ja raunioutunut kasvihuone. Pihalla on huomattavan paljon irtoromua ja se on pitkälti umpeenkasvanut.

Päärakennus on ulkoisesti heikossa kunnossa ja kosteusvaurioinen. Sen katto on pihan puolelta osittain romahtanut.

Päärakennuksen tiedot

Ulkoerhoilu

Vaalea pystylaudoitus, ruskeat nurkkalaudat.

Ikkunat

Kaikki ikkunat 2- tai 3-pystyjaolla. Valkoiset karmit.

Pääsisäänkäynti

Porstua ikkunoilla. Osa ikkunoista peitetty.

Katto

Punainen tiilikate ja yksi pellitetty muurattu savuhormi.

Muuta

Itäpuolella seinää vasten matala peltirakenteinen varastorakennelma.

Kohteet

- 1 Kiinteä muinaisjäänös
- 2 Kasvihuone
- 3 Asuinrakennus 1½ krs
- 4 Varastorakenne
- 5 Autotalli
- 6 Huoltopiha
- 7 Autokatos
- 8 Toimistorakennus 2 krs
- 9 Pysäköintialue
- 10 Tiilimuuri

Muu kaava-alue

Avoimet alueet ovat metsittyneet voimakkaasti, mutta entiset pihat erottuvat edelleen muuta ympäristöä avoimempina alueina. Purettujen pihapiirien puutarhakasvillisuutta on alueella yhä runsaasti. Myös rakennusten ja kellareiden kivrakenteiden jäänteitä on yhä näkyvissä maastossa.

